

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delavcev delovne organizacije alpina žiri

LETNIK 20

ŠTEVILKA 3

ŽIRI, MAREC 1981

Kako smo startali v novo obdobje

Leto 1980 je bilo zadnje leto preteklega srednjeročnega obdobja. Hkrati je bilo to leto, v katerem smo skušali v Jugoslaviji resneje popraviti nekatere gospodarska gibanja, predvsem na področju zunanjetrgovinske menjave in vseh oblik porabe. Ti ukrepi so seveda vplivali na pogoje gospodarjenja delovnih organizacij. Kako smo se mi znašli v teh spreminjajočih se pogojih in kakšen vpliv bo imelo tako stanje na naše načrte za prihodnje obdobje?

Osnovne ugotovitve ob zaključnem računu

Če povzamemo nekatere osnovne ugotovitve, ki izhajajo iz podatkov zaključnega računa za leto 1980, lahko rečemo tole:

- v letu 1980 smo izdelali enako količino obutve kot leto prej in 7% več izdelkov iz plastike,

- produktivnost ni porasla, kaže celo težnjo (tendenco) upanja,

- kakovost pogosto ni bila najboljša

- srečevali smo se s problemom pomanjkanja delavcev,
- čas smo izkoristili slabše kot leto prej, izostanki so porasli,

- nadurno delo smo v primerjavi z letom 1979 zmanjšali skoraj za polovico,

- pri prodaji v maloprodajni mreži smo občutili padec kupne moči, zato smo prodali 3% manj obutve kot v prejšnjem letu,

- izvozili smo 44% vse proizvedene obutve v vrednosti 17 milijonov dolarjev, od tega 6 milijonov dolarjev na zahod in 11 milijonov dolarjev na vzhod,

- zaloge materiala in obutve v maloprodajni mreži so porasle, zaloge obutve v skladišču v tovarni so se zmanjšale.

Premalo smo izboljšali kvalitete dejavnike gospodarjenja

Če gledamo te ugotovitve, lahko pridemo edino do tega zaključka, da smo premalo izboljšali kvalitete dejavnike gospodarjenja. Produktivnosti nismo povečali, kvalitete nismo izboljšali, časovni fond čedalje slabše izkoriščamo in tako dalje. Menim, da so ta dejstva zaskrbljujoča in da ob takem delu nimamo najboljših izgledov za naprej.

Finančni rezultat

Kljub tem negativnim ugotovitvam smo dosegli sorazmerno ugoden finančni rezultat, saj smo v DO Alpina v letu 1980 v primerjavi z letom 1979 povečali dohodek za 75%, čisti dohodek za 81%, za poslovni sklad pa smo izločili 10 krat več kot leta 1979, in

sicer v celotni DO dobrih 15 starih milijard dinarjev.

Edini komentar, ki ga lahko damo k tem podatkom, je, da smo se uspeli v največji možni meri prilagoditi spreminjajočim se gospodarskim pogojem in izkoristiti možnosti, ki so se, sicer kratkoročno, pokazale.

Tega smo se zavedali tudi pri delitvi. Osebnih dohodkov smo v poprečju povečali za 21% in dosegli poprečje 8.344,70 din, kar je na nivoju Peka in Planike. V januarju 1981 je poprečje izplačanih OD 9.170.— din. Za skupno porabo smo izločili toliko sredstev, kolikor ocenjujemo, da bodo potrebe za posamezne namene. Ostalo pa smo razporedili v poslovni sklad, to je v izboljšanje materialne osnove dela. Vemo, da nas na področju investicij čakajo v letu 1981 velike naloge in upam, da jih bomo uspeli urediti.

Kako bo stanje v letu 1981 vplivalo na razvoj v prihodnjem obdobju?

Na tem mestu bi poudaril samo tri ugotovitve:

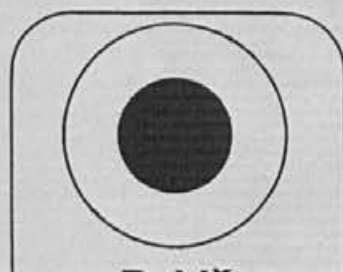
- Upamo, da bomo s finančnim rezultatom, ki smo ga dosegli v letu 1980, uspeli realizirati ambiciozen plan investicij za leto 1981 (izgradnja Cola, začetek gradnje v Rovtah, oprema).

- Leto 1980 nam je pokazalo in dokazalo, da naš nadaljnji razvoj ali preusmeritev ne more temeljiti na uvoženih surovinah.

- Če bomo nadaljevali na področju produktivnosti, kvalitete in izkoriščanja delovnega časa tako, kot smo delali v letu 1980, potem naša prihodnost ne bo rožnata.

Naj zaključim s sledečim: leto 1980 je potrdilo, da mora biti izvoz naša osnovna usmeritev. Vemo, da zaradi vrste razlogov dosegamo pri izvozu boljše rezultate pri športni obutvi. Zato moramo zlasti na področju te obutve vložiti vse sile, da bi dosegli cilje, ki smo jih zastavili.

Tomaž KOŠIR

Robič dvakrat zmagal v Italiji

Veliko veselje nam je 20. in 21. februarja priredil Sašo Robič, ki je osvojil »Trofeo Topolino« v Monte Bondonu, Trento, Italija. Sašo je zmagal v slalomu za starejše pionirje na tradicionalnem tekmovanju, ki velja za neuradno prvenstvo Evrope in to kar dvakrat zaporedoma, ker ni bilo možno pripraviti tekmovanja v veleslalomu.

Saši Robiču za izredna uspeha v tekmovanju, na katerih je nastopilo 284 tekmovalcev iz 23 držav, iskreno čestitamo in želimo še veliko uspehov.

Na Državnem prvenstvu na Popovi šapki je Čizman v smuku zasedel odlično 14. mesto. Kot vam je znano, je v smuku zmagal Boris Strel. Štartalo je 64 tekmovalcev, uvrstilo pa se jih je 53.

Pokal Loka '81

17. in 18. februarja je na Starem vrhu bilo 6. mednarodno pionirsko tekmovanje alpskih smučarjev za »Pokal Loke«. Sodelovalo je 130 tekmovalcev iz Jugoslavije, Avstrije, ČSSR, ZRN, Madžarske, Bolgarije in Romunije.

Tudi tokrat so se tekmovalci, ki tekmujejo z našimi čevlji, dobro odrezali.

V veleslalomu je 2. mesto zasedel naš Robič, medtem ko je zmagal tekmovalac iz ČSSR — Jurko. Pri dekletih je Bergantova bila 4., Dežmanova 5. in Kaprolova 8.

V slalomu je Robič zasedel 2. mesto (zmagal je Jurko — ČSSR), prav tako je bila 2. Mojca Dežman. Bergantova je bila četrta, Kaprolova pa deveta.

Marija KOŠIR

Ob Dnevu žena se vedno znova spominjamo, da je tudi v našem kolektivu večina delavk, ki so pripomogle k zelo lepemu uspehu delovne organizacije lani. Želimo, da bi bilo tako še naprej. Da bi bilo čimmanj zastojev, čimmanj škarta in čimveč zaslužka ...

Na rob stabilizaciji

Doseči cilje stabilizacije pomeni v širšem smislu, da se moramo programsko pravilno usmeriti, napraviti več in bolj kvalitetno, izboljšati organizacijo dela, imeti boljši odnos do dela in nalog, katere so nam zaupane, gojiti pravilne medsebojne odnose na temelju dela in tovarštva, spoštovati dogovore in jih dosledno izpolnjevati; vse to je nujen pogoj, če hočemo uspeti.

Pravilen odnos do stabilizacijskih prizadevanj je, poiskati tisto pot, ki omogoča najboljše rezultate dela in poslovanja, seveda v okviru naše usmeritve in naših sposobnosti.

Tole so moja razmišljanja ob dejstvu, da živimo in delamo v delovni organizaciji, ki je s svojimi 1.750 delavci pravi mozaik posameznikov, ki tvorimo kolektiv. Ali živimo za skupne cilje, ali so nam prej omenjene misli blizu? Ali pa gledamo dogajanja vsak s svojega zornega kota in zagovarjamo svoja stališča, če imamo prav ali ne. Največkrat smo pripravljeni povedati vse o napakah drugih in si jemljemo pravico ocenjevanja, četudi tega dela ne poznamo dovolj. Ni pa ne naredimo, da bi sami napravili več in s tem pripomogli k boljšemu skupnemu uspehu. Samoupravljanje nam daje velike možnosti vsestranskega sodelovanja na vseh področjih poslovanja. Pogosto smo pripravljeni sodelovati pri odločanju in dogovarjanju, v procesu odločitev, ko pride vrsta na nas.

Kljub temu je rezultat našega poslovanja v letu 1980 tako dober, da si tega pred letom nihče niti pomisliti ni uspel.

Rezultat poslovanja v lanskem letu je povezan z marsičem, kar potrjuje pravilnost usmeritve pred leti. Kar spominimo se konca leta 1975 in za-

četka 1976. leta, kaj smo takrat hoteli? Bilo je vprašanje: športna obutev da ali ne. Takrat je vendar prevladala pamet in rezultat tega je, da smo smeli napraviti korak naprej, veliko investirali v nove stroje za izdelavo športne obutve, usposobili športne kolekcije obutve in posledica tega je dobra prodaja na domačem in tujem tržišču. Prav to nam je prineslo nadvse uspešne rezultate poslovanja. Glavnina našega izvoza je prav športna obutev. Pri izdelavi lahke obutve nimamo takega uspeha in z njo ne dosegamo uspeha, niti na domačem niti na tujih tržiščih.

Še vedno se je izkazalo, če smo se neke stvari lotili resno, smo jo tudi izpeljali in dosegli uspeh, za kar pa ni dovolj interesa, nismo uspeli. Četudi je stabilizacija, je prodaja dobrih grup artiklov obutve še vedno dobro prodajna, tista obutev, ki nima izrazite uporabne vrednosti po namenu, ostaja in jo moramo zniževati.

Nimam namena analizirati našega poslovanja v tem smislu, da bi ocenjeval delo drugih vendar bi rad povedal tisto, kar nas v sedanjem času najbolj tišči in nam onemogoča napraviti korak naprej.

Zapomnimo si enkrat za vedno, da nas polovičarstvo vodi med poprečne, neperpektivne in nam ne daje nobene sigurnosti. Smelost je

v danem trenutku še kako potrebna in nam daje upanje na dober uspeh. Če pa hočemo smelo naprej, nam mora biti pot popolnoma jasna in nam tudi je, vendar je pri vsem tem treba imeti več zaupanja vase in v tiste sodelavce, ki so za to odgovorni.

Ravno to zadnje nam zelo manjka.

Da bi odgovorili vsaj na tisti splet vprašanj, ki nam delajo največ problemov bom skušal oceniti posamezne sklope vprašanj:

Rezultati poslovanja v letu 1980:

Iz zaključnega računa za leto 1980 je razvidno, da smo leto finančno zelo uspešno zaključili, kar približno šestkrat več nam je ostalo za sklade kot leto poprej. Ali je res, da smo v tem letu, ki je hkrati tudi prvo leto stabilizacije, znali tako dobro gospodariti, ali pa so poleg tega tudi drugi dejavniki, ki so vplivali na tak rezultat. Po površni oceni bi ta uspeh lahko opredelili takole. V letu 1980 smo se dobro zavedali kaj nam nalaga stabilizacija in zato smo se tudi primerno obnašali ter izkoristili večino danih možnosti. Pri vsem tem pa moramo vedeti, da nam je veliko pripomogla zmanjšanje vrednosti dinarja (inflacija), ki je nenedoma napravila izvoz zanimiv. Imeli smo tudi malo sreče, ker smo materiale uvozili že pred devalvacijo (če smo hoteli nemoteno delati), izvažali pa smo po devalvaciji.

V proizvodnji smo napravili več, celo z nekaj manj delavci, s 50% manj nadur in brez zamujenih rokov. Največ pa nam je prinesla pravilna usmeritev v proizvodnji in poslovanju, saj delamo že več kot polovico športne obutve, ki je zanimiva za domače tržišče in izvoz. S prilagajanjem tržišču smo izkoristili veliko možnosti in tako presegli planirani izvoz. Tudi grosistična prodaja (prodaja na debelo) je tekla dobro in je bil plan presežen. Le prodaja v maloprodajni mreži je bila za malenkost izpod plana, vendar je bil uspeh po realizaciji prejšnjega leta tudi dober.

Kljub dobremu rezultatu, so bile še pomanjkljivosti, ki jih moramo v tem in naslednjih letih odpraviti. Mislim, da bi moral biti uspeh na domačem tržišču še boljši, če bi delali bolj kvalitetno in tisto obutev, ki jo tržišče najbolj potrebuje. Spominimo se samo napak pri sandalah, apreski obutvi in previsokih cen pri škornjih.

Pravimo, »konec dober, vse dobro«, vendar bi bilo pri tem vredno pomisliti na naš ugled in bodočnost.

Ukrepi in prizadevanja znotraj delovne organizacije za boljše in bolj donosne proizvode.

Že na začetku sem omenil, kako je za uspeh na tržišču pomemben pravilno izbrani program proizvodnje. Le-ta se odraža pri končnem uspehu poslovanja. Poznam delovne organizacije, ki so začle v težave; finančno so jih okrepili, pa ni nič pomagalo, vse dotlej, dokler niso spremenili in izboljšali programa proizvodnje. Nekatere teh delovnih organizacij so šle celo prej v stečaj. Tudi Alpina je bila pred velikimi odločitvami. Spominimo se prehoda iz ročne na strojno izdelavo obutve. Drugi tak trenutek je bil konec leta 1975 in začetek leta 1976. Obakrat je prevladala napredna in pametna misel. Tudi v tem času smo pred novimi dejstvi. Treba je napraviti korak naprej. Večsih je tradicija in čustvena navezanost glavna ovira, ki nas zadržuje, da se ne moremo hitreje odločiti. Da bom bolj natančen, naj povem, da smo sedaj zopet pred odločitvami, kako »očistiti« program proizvodnje tistih proizvodov, ki nam poberejo največ delovnega časa in niso dovolj donosni, da bi pokrivali vse nastale stroške in prispevali k ostanku dohodka. Naj grem po vrsti.

Gojzer šivana obutev nam dela veliko preglavice in v klasični strojni izdelavi ne pokriva stroškov, poleg tega tudi ni več zanimiva za širši krog potrošnikov. Tudi strojna oprema je za to vrsto izdelave dotrajana. Smo pred odločitvijo ali obnoviti strojni park in delati naprej ali pa opustiti to grupo obutve. Rešitev je v tem, da gojzer šivano obutev opustimo in izdelujemo gorsko obutev na cenejši način z novimi materiali. Na ta način bi obdržali in razširili tržišče te grupe obutve.

Salonke, oziroma zaprta ženska nizka modna obutev pri nas ne more najti svojega mesta. Nimamo niti dobrih modelov niti se v proizvodnji ne posreči, da bi izdelali udobno in mehko salonko.

Torej ali te grupe ženske obutve opustiti ali pa iti smelo v pripravo dobre modne kolekcije salonk. Tržišče za tako vrsto ženske obutve je dovolj široko, saj bi jih lahko prodajali doma in izvozili. Tudi cena ni problem. Najbolj važno pri vsem tem je, da so dobri mo-

Takole so v delu tozda Prodaja spoznali osnovne značilnosti lanskega poslovanja

dogovarjamo se – dogovorili smo se

deli, usklajeni z modo in da so kakovostno izdelani, iz mehkih materialov.

Ženske sandale in škornje sicer dobro prodajamo in bodo ostale tudi v programu za naprej. Pri teh grupah obutve se največkrat zatakne pri kvaliteti izdelave. Ne smemo misliti, da je samo tisto slabo izdelano kar je škart ali vrnjeno kot reklamacija. Včasih je cela količina nekega modela vprašljive kvalitete.

Športni program obutve kot so, pancerja, apreski, tekaške in športne copate nam dajejo skupaj že več kot polovico naročil za proizvodnjo in ni problemov za prodajo, ne na domačem niti na tujih tržiščih, razen če jih ne povzročimo sami. Ta obutev je perspektivna in bomo v bodoče program športne obutve še širili. Pri vsem tem je treba nekaj se posebno poudariti. Polovičarstvo in »medle« kolekcije ne pridejo v postev. Zopet se spomnimo časov, ko je bila Alpina v težavah. Kdaj? Vedno takrat, ko ni pravočasno napravila odločnega koraka naprej. Kar pogledamo, takrat, ko se je postavljalo vprašanje, ali se izdelovati športno obutev ali ne, smo opustili klasični način izdelave pancerja, nismo pa se vključili v korak s konkurenco in naša kolekcija ni bila skoraj za nikogar sprejemljiva. Takoj, ko smo resno prišli za delo, izdelali dobro kolekcijo in pravočasno napravili naročeno obutev, so se za nas, na tem področju začeli boljši časi. Danes že ponosno korakamo v sam vrh svetovnih proizvajalcev alpske smučarske obutve in ni problemov, saj imamo vnaprej zašrtane cilje. Zal moram takoj zanikati, problemi so, vendar ne tam, kjer bi jih lahko pričakovali. Znotraj delovne organizacije se postavlja polno dvomov in nezaupanja. Posebno pa se nekateri spotikajo ob organizacijo za doseg tega cilja. Ne vem, ali ti res mislijo, da se lahko z zvezanimi nogami doseže vrh Triglava, ali so samo toliko nezaupljivi in nagajivi. Čudno, ko se o teh stvareh dogovarjajo v strokovnih krogih o teh stvareh nimajo priponb, ko pa pridejo v svoje delovno okolje, so čisto drugačnega mišljenja. Vprašujem se ali je to pošten odnos do sodelavcev in do tistih strokovnjakov, ki se neprestano trudijo za doseg tega cilja. Najbolj čudno pri vsem tem je to, da delavci, ki sodelujejo v samoupravnih organih in niso vedno vključeni v podrobnosti

vseh dogajanj, razumejo za kaj gre in vedno prav odločijo. (Pri vsem tem gre za peščico formalnih in neformalnih vodij, ki so vedno pripravljeni kritizirati vse vprek.) Vprašajmo se, ali so Elan, Toper in Yassa, ki veliko pomenijo v športni opremi pri nas, ubirali kaj drugačna pota kot jih poskušamo zdaj mi. Toliko o našem osrednjem programu. V našem srednjeročnem in dolgoročnem programu so še trije proizvodni programi, ki jih tudi ne gre podcenjevati. Mislim na program plastike, orodjarne in izdelavo strojev.

V programu plastike bomo morali prav kmalu vedeti kaj hočemo. Vemo, da tisti del plastike, ki dela za našo osnovno proizvodnjo ni vprašljiv in se mora razvijati skladno s potrebami. Preostali del plastike pa nima zagotovljenega perspektivnega razvoja: zaradi tega bo treba prav kmalu nekaj ukreniti. Izdelava poliuretanskih in ostalih podplatov za tržišče nima razvojnih možnosti. Dva vzroka sta, ki to potrjujeta. Prvi je ta, ki nas že sedaj vodi v stalno negotovost, to je uvoz plastičnih mas in problem deviz. Drugi pa, da v svetu opuščajo izdelavo poliuretanskih podplatov in bo prej ali slej tudi pri nas omejena proizvodnja in tržišče. Kaj storiti, je naloga strokovno razvojne službe v plastiki. Ali zmanjšati obseg proizvodnje ali pa predvideti proizvodnjo drugih artiklov, ki imajo perspektivo, oziroma dolgoročni razvoj in tržišče.

Orodjarna je spremljevalka sodobne tehnologije in na tem področju se res kaže razvijati. Strokovna oprema je taka, da bi zmogli veliko več kot delamo sedaj.

Najbolj pereč problem so strokovni kadri in dolgoročni program, ki naj bi obsegal poleg domačih potreb tudi potrebe domačega in tujega tržišča.

Dober strokovni napredek smo dosegli tudi na področju izdelave strojev. Prvi stroj je že izdelan in predstavljen tržišču. Tudi tu bi morali čim prej izdelati razvojni program in se vključiti na področje raziskav strojegradske. O tem programu je morda še prezgodaj govoriti, vendar je ena izmed možnosti, ki jo ne gre zanemarjati in podcenjevati.

Naša delovna organizacija naj bi v svojem bodočem razvoju težila k temu, da se strokovno dvigne na čim višjo raven.

Razprave ob zaključnem računu so organizirala vodstva OO sindikata. Takole je bilo v DSSS.

Za vsako ceno mora ostati zanimiva za mlade, tako da bo čim več mladih ljudi ostalo v kraju. Prav novi programi nam bodo omogočili, da bomo v svoje delo vgrajevali pamet in ne več samo fizično delo. Če hočemo doseči vse to, moramo biti korajžni, brez predsodkov in ne smemo dovoliti, da bi imeli pri tem besedo tisti, ki vedno z nezaupanjem gledajo na vse, kar je novega. Mislim, da nam prav stabilizacija ponuja vse to. Njen poudarek je na kvaliteti sproizvodnih programov, z manj vloženega ročnega in več umskega dela.

Naročila in zredenost zmogljivosti proizvodnje

Komaj še pomnimo; kdaj bi nam manjkalo naročil za proizvodnjo — prav tako. To je dober znak. K temu je pripomoglo naša sposobnost prilagajanja tržišču. Pravočasno opuščanje neke vrste obutve in uvajanje novih grup v pravem času je vsa potrebna spretnost pri tem. Navidezno je to lahek posel, vendar se ravno pri tem vedno zatika, tako da lovimo zadnji vlak. Do sedaj nam je to še vedno nekako uspelo. Bojim se, da nam ne bo vedno tako. Kar pogledamo: lani smo dobro izvažali, tako da smo neidoče artikle jemali iz prodajaln za izvoz. To so prvi znaki, da s to obutvijo ni bilo nekaj v redu. Dobro tudi vemo, kaj je bilo narobe. Če ne bi imeli možnosti izvažati, bi morali tej obutvi znižati cene in se bi jo težko prodali. Tudi kolekcija škornjev za domače tržišče ni bila v skladu s potrebami kupcev in tudi cene so bile previsoke. Ugotavljamo, da nam športna obutev še kar uspeva, modna ženska obutev, ki je še edina v našem pro-

gramu lahke obutve pa nam čedalje bolj šepa. Temu moramo napraviti konec. Toda kako? Že velikokrat nam je bilo dokazano, da če smo se neke stvari lotili dovolj resno, smo tudi uspeli, če pa smo popuščali smo doživeli neuspeh. Vidimo, da ni drugega izhoda kot, da kar delamo, moramo v to vložiti skrajne napore pri snovanju in izbiri kolekcije, v nadaljevanju pa pri tehnološki pripravi in proizvodnji. Največ problemov nam povzročajo odstopanja od sprejetih modelov, zamenjava vgrajenih materialov, odtenkov (nians) barv in kvaliteta izdelave. Doslednost pri delu od začetka do konca razvojno-proizvodno-prodajnega ciklusa nam je še kako potrebna. Več discipline pri delu ne pomeni samo količina, pač pa tudi kvaliteta dela. V tem času je velika nevarnost, da nas bo ravno ta razvada veliko stala. Pomankanje primernih materialov na tržišču bo opravilo svoje. Če se bomo tako obnašali kot do sedaj, bo iz proizvodnje prišlo čisto nekaj drugega kot smo naročili.

Zaradi tega bo nujno potrebno več sodelovanja med strokovnimi službami in hitrega prilagajanja novim razmeram. Bolje bo, če posameznega modela ne bomo izdelali kot pa, da bi izdelali nekaj, kar ne bo moč prodati. Nujno bo prišlo krizno obdobje tudi pri nas in na to moramo biti pripravljeni. Nastale težave bomo reševali le na ta način, če bomo sodelovali. V tem trenutku pa na to očitno nismo pripravljeni, saj smo se pripravljeno spreti in vztrajati pri svojem, če imamo prav ali ne. Po drugi strani pa nam manjka zaupanja vase

(Nadaljevanje na 4. strani)

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Na rob stabilizaciji

(Nadaljevanje s 3. strani)

in v druge, v dobrem pomenu besede.

Samoupravljanje naj bo temelj medsebojnih odnosov in spoštovanja dogovorov.

Če samoupravljanja ne pojmuje kot medsebojni dogovor, katerega moramo spoštovati in se boriti, da ga bomo uresničili, potem je to samo sprenevanje in hinavščina, za katero se skrivajo nekateri posamezniki. Pri vseh dosedanjih prizadevanjih smo uspevali, da so se odločitve samoupravnih organov v večini spoštovali in smo jih vsak po svojih močeh uveljavljali. **Samoupravljanje pa se niti ne začne, niti ne konča s sklepi** in izvajanje sklepov v poslovnem življenju. Že prej sem omenil, da je vse preveč tistih, ki se na strokovnih posvetih in na sejah samoupravnih organov strinjajo s predlogi in odločitvami, pri izvajanju teh odločitev pa se velikokrat zatika. Sprašujemo se, kdo je temu kriv. Vemo, da je nekaj takih ljudi, ki so proti vsaki stvari, naj bo taka ali drugačna, s temi vedno računamo in so nam poznani. Posebno boleče in škodljivo je, če so taki ljudje na vodilnih ali vodstvenih mestih in niso pripravljeni prevzemati svoje odgovornosti, kadar bi bilo najbolj potrebno. Taki so vedno pripravljeni stati na strani »večine« oz. nagniti se, kamor veter piha. Svoja stališča vedno zagovarjajo s pol resnicami in ko jih zgrabiš, se ti zmuznejo med prsti. Mislim, da je to največja rana v naši delovni organizaciji in prav zaradi tega trdim, da naš finančni uspeh, ki je fantastičen, ne izraža tistega, kar bi lahko. Vse to kar smo dosegli, je šlo mukoma, s kupom nezadovoljstva in različnih tolmačenj, ki so bila in so skrojenja, tako kot odgovarjajo posameznikom. Še malo pa »uradni informaciji« ne bomo več verjeli. Kaj se dogaja z nami? Ali smo res take reve, da si ne upamo povedati vsakemu v obraz tisto, kar mu gre, ali pa si ne upamo nositi posledic, ki bi izhajale iz tega.

Mislim, da čisto res ni ne eno ne drugo.

Del resnice je v tem, da smo se navadili na lagodno življenje brez večjih trenj in se nismo pripravljeni boriti za napredek, če le nismo postavljeni pred neizbožno dejstvo. Zato nam bolj odgovarja po-

kazati na napake drugih, svojo odgovornost pa naprtiti drugemu, če se le da. To nam tudi omogoča, da površno in malomarno izvajamo naše skupne dogovore in to storimo šele takrat, ko nas nekdo prisili in se ne moremo izmakniti. Zaradi takega odnosa smo se pripravljali sporeči in zagovarjati svoje stališče, saj nas zato nič ne stane. Kjer je pomanjkanje delavcev, se obnašamo kot, da smo pojedli vso pamet hkrati in nam nihče nič ne more. Ne čutimo pripadnosti kolektivu in ne znamo biti niti ponosni na naše uspehe. Vse to nas vodi k temu, da bomo prej ali slej doživeli hude posledice. Nisem črnogled, vendar sem prepričan, da je naš kolektiv **potreben preventivnega zdravljenja v medsebojnih odnosih na osnovi tovarištva in spoštovanja – ne terorja.** Taka nezainteresiranost nekaterih delavcev, ki so na odgovornih mestih, nas lahko drago stane, saj vodi v anarhijo. Vem, da mi bo marsikdo oporekal, ko se držnem tako razmišljati, vendar naj povem, da je naš kolektiv vse predolgo na prepihu in se ni ustalil že od leta 1974–75 dalje. Vzgoja kadrov je bila res ta čas potisnjena v stran. Uspehi preteklih let nam niti niso dovoljevali, da bi se kaj več ukvarjali s takimi vprašanji. Gasili smo, ko je nastal požar in še vedno tako delamo. Sedaj pa je čas, da tudi na tem področju nekaj storimo. Sama stabilizacija je že zadosten razlog, da prisluhnimo notranjim razmeram in pometemo pred svojim pragom. Da ne bom samo »flancal«, naj povem, **kje vidim največji problem. Vem, da nismo vsi vpreženi v isti voz. Funkcija vodenja in organizacije dela je zelo zanemarjena, ali ne bi bilo pametno, da začnemo z vzgojo teh kadrov in jih usmerimo, da napravijo poleg vsakdanjih vodstvenih nalog še kaj.** Pomembno bo že, če prevzamejo vsaj odgovornost za pravilno informacijo v strokovnem in političnem smislu. Mislim na poslovno politiko delovne organizacije. **Čeprav ne bi bilo odveč, da take delavce vidimo tudi v funkciji reševanja krajevnih problemov.** Toliko za začetni predlog. Če bi hoteli biti uspešni na tem področju, bi morali napraviti plan izobraževanja o razlikovanju pravic in dolžnosti strokovnega vodenja v samoupravnem sistemu. Mislim, da bo bitka za stabilizacijo boljše-

na šele takrat, ko bomo s skupnimi močmi znali prenašati tudi poraze, čeprav si jih ne želimo.

Vem tudi, da nam je stabilizacija do sedaj le pomagala, da pa se letos začne bitka za vsakdanji kruh. Veliko srečo bomo imeli, če nam bo rezultat prejšnjega leta zadoščal za prebroditev vseh težav, ki bodo nastale, vendar je to zelo dobro jamstvo za smeli korak naprej.

V stabilizacijskih prizadevanjih moramo uspeti.

Ne vem, če je nujno, da ponavljam nekatere stvari, ki sem jih že povedal, vendar za zaključek še enkrat ugotovimo, ali smo dovolj pripravljeni, da bomo s skupnimi močmi prebrodili vse napore, ki nas čakajo. **Dobra podlaga je prav gotovo dober uspeh v lanskem letu, ki se izraža v čistem dohodku in v poprečnem osebnem dohodku,** ki je v naši stroki kar na prvem mestu. Tudi zaloge, ki nas bremenijo, niso take, da bi nas moglo preveč skrbeti. So visoke, a ne prekomerne. Sigurno bomo morali dati največ podporka organizaciji dela in poslovanju. Prečistiti bomo morali vse programe v proizvodnji in odstraniti tisto, kar nam ne daje zadovoljivih rezultatov. Velik pritisk bo na povečanje osebnih dohodkov in bomo morali biti pazljivi, da bodo odražali naša prizadevanja. Ne gre podcenjevati najnižjih osebnih dohodkov, glede na podražitve in povečane življenjske stroške. Družbenopolitične organizacije bodo morale stalno bdeti nad vsemi dogajalnimi in zahtevati takojšnje ukrepe in rešitve posameznih problemov. **Zdravi medsebojni odnosi bodo edina spodbuda za nadaljni uspeh. To pa pomeni, da bomo morali brez večjih napak izpolnjevati naše dogovore in vsak na svojem področju napraviti vsak tisto za kar je zadolžen.** Pravice že znamo izkoristiti, zdaj bomo morali biti še pri dolžnostih tako dosledni, pa bo. Posebno vlogo pri vsem tem imajo tozdi. Vodja tozda in družbenopolitična organizacija tozda bodo morale prevzeti vso odgovornost za dogajanja znotraj temeljne organizacije. Le na tej osnovi lahko pričakujemo, da se bodo medsebojni odnosi izboljšali in bo vodilni in vodstveni kader odigral svojo vlogo.

Premalo se zavedamo dolžnosti, ki jih ima TOZD v okviru delovne organizacije. Zaradi tega se tudi tako obnašamo kot, da naj vse probleme reši nekdo

izven nas. Zavedati se moramo, da se moramo tudi pri reševanju vsakdanjih problemov obnašati tako kot smo organizirani.

Ne moremo in ne smemo čakati, da bo naše probleme reševal nekdo od vrha, kot se radi izgovarjamo. Organizacija tozdiv in skupnih služb je pravilno postavljena, tudi samoupravni sporazumi med tozdi in v združevanju dela in sredstev so taki, da zagotavljajo decentralizacijo. Mi bi pa radi, da se naši problemi rešujejo centralno.

Ne vem, če kdaj pomislimo, da po svetu ljudje umirajo, ko se borijo za take pravice, ki jih mi imamo in nam jih mora družba skoraj vsiliti. Najbrž bi se tega zavedli šele tedaj, ko bi nam te pravice hotel nekdo odvzeti.

Mogoče ni najbolj primeren čas za taka razmišljanja, saj nam rezultati kažejo zelo dobre uspehe. **Pa vendar mislim, da bi morali še marsikaj storiti, če bi hoteli, da bi bili ob takih uspehih tudi srečni.** Z vzgojo kadrov in delavcev v proizvodnji bomo res lahko imeli drugačne občutke in odnos do dela ter sodelavcev. To pa pomeni, da bomo sodelovali pri reševanju svojih problemov in odločali o naših nadaljnjih perspektivah.

Takrat bomo tudi dosegli tiste cilje, katere nam omogoča socialistično samoupravljanje, saj to je tista osvoboditev od dela, o kateri toliko govorimo in pišemo. To je hkrati tudi sreča oziroma osebno zadovoljstvo. Šele takrat bomo lahko rekli, da dobimo osebne dohodke, ki izvirajo iz naših prizadevanj in dela in bo beseda »plača« pozabljena.

Se bi lahko nadaljeval, saj se nekaterih tem nisem niti dotaknil, ena izmed njih je prav gotovo politika investiranja. Vem, da sem zastavil preobširno temo in segal na področja, ki niso moja. Na vse to me je navedla misel, ko smo poslušali rezultate poslovanja za leto 1980, ki so odlični, vendar ob zaključku razlage direktorja delovne organizacije na sestankih pred zaključnimi računi ni imel nihče niti vprašanj niti pripomb.

Rad bi, da bi moja razmišljanja naletela na pozitiven odmev, in seveda ustrezen učinek.

Ivan Capuder

Kako ustvarjamo

Kolekcija jesen-zima 1981 – s pomočjo sodelavk

Decembra 1980 sta proizvodnja in prodaja pričeli pripravljati nove modele za kolekcijo jesen — zima 1981. V želji, da bi pri izboru kolekcije sodelovalo čim več ljudi in tako izbrali najboljše modele, smo januarja predstavili modele našim delavkam. Predstavljeno kolekcijo so si z zanimanjem ogledale in odgovorile na zastavljena vprašanja.

Glede na starost anketiranih delavk smo le-te razdelili na starostne razrede. V anketi je sodelovalo skupaj 192 delavk, od tega v starosti od 18—25 let 29 delavk, ali 15 %, od 25—35 let 62 delavk, ali 32 %, od 35—45 let 70 delavk, ali 35 %, od 45—55 let 31 delavk, ali 16 %.

Letos so prvič pomembno vlogo pri izboru kolekcije imele tudi naše delavke v Žireh

Ocenjevale so 40 modelov ženskih škornjev in gležnarjev ter 20 modelov ženskih nizkih čevljev. Najbolje ocenjene modele v vsaki grupi ženskih škornjev in gležnarjev (št. 1) je ženski gležnar na vezalke s termoplastičnim podplatom iz govejega boksa. Temu modelu so dale največ točk delavke v starostnem razredu od 36—45 let. Drugi po vrsti (št. 2) je eleganten ženski škorenj z zadrgo, višina pete 7,5 cm, iz govejega napa boksa. Največ točk so mu dale delavke

v starostnih razredih od 25 do 35 let in od 18—25 let. Tretji po vrsti je športni škorenj z zadrgo s termoplastičnim podplatom, podložen s krznom. Kot najboljši model so ga ocenile delavke v starostnem razredu od 35—45 let.

Najbolje ocenjeni model pri ženski nizki obutvi (št. 1) je ženska troterka, na prednjem delu TER podplat, peta obležena z materialom gornjega dela. Drugi po vrsti je model (št. 2). To je gumarica, na TER podplat, iz govejega bok-

sa. Tretji je model (št. 3), podplat PVC, peta obležena v zgornje usnje. Vse tri modele so ocenile kot najboljše delavke v starostnem razredu od 35 do 45 let. To pomeni, da je v kolekciji manjkala obutev za mlade, predvsem tiste v starosti od 18—25 let.

Rezultate ankete smo uporabili pri dokončnem izboru kolekcije tako, da je komisija za izbor najprej po lastni presoji izbrala modele. Potem smo posebej prikazali izbrane modele po ocenah naših delavk. Na osnovi obeh ocen smo določili modele za novo kolekcijo.

Na splošno je bila ocena delavk, da je od pripravljenih

modelov lahko določiti dobre modele škornjev in gležnarjev, zelo težko pa so izbirale v grupi ženskih nizkih čevljev. Dale so tudi več splošnih pripomb na barvo podplatov, pete, težo podplatov itd. Vse te pripombe je pogledala komisija za izbor kolekcije in jih upštevala pri popravkih modelov.

Ugotovili smo, da smo z odgovori naših delavk o kolekciji dopolnili sliko o potrošnji obutve na jugoslovanskem trgu, zato bomo s takimi vprašalniki še nadaljevali v prihodnjih sezonah. Seveda pa bomo spremljali tudi prodajo najboljše ocenjenih modelov.

Silva PIVK

Športne novice

Rezultati državnega mladinskega prvenstva v Kranjski gori

V soboto in nedeljo, 7. in 8. februarja 1981 je bilo na podkorenskem smučišču 36. državno mladinsko prvenstvo v alpskem smučanju. Nastopilo je okoli 200 mladih smučarjev in smučark iz vseh jugoslovanskih klubov. V soboto je bil na sporedu veleslalom, v nedeljo pa slalom.

V veleslalomu je bil najbolj napet dvoboj med Čizmanom in Petrovičem. Zmagal je Tomaž Čizman. Ostali naši tekmovalci so se uvrstili takole: 6. mesto Robič, 7. Lavtižar, 9. Erbežnik. Med mlajšimi mladinkami je zmagala Leskovskova, naša dekleta pa so se uvrstila: Bergantova na 4. mesto, Dežmanova na 7., Klinarjeva na 8. in Kaprolova na 9. mesto.

V slalomu je po prvi vožnji prepričljivo vodil naš Čizman. Nekaj pred ciljem je na preveč zaprtih vratih zapored padlo več tekmovalcev; med njimi tudi Čizman. Tako je v slalomu zmagal Rok Petrovič, naš Sašo Robič pa je zasedel 3. mesto.

Dekleta tudi niso prevozila druge preizkušnje, čeprav je po prvem teku Bergantova bila dobro uvrščena.

Marija KOŠIR

• Kako ustvarjamo •

V sekalnici veliko sprememb

Ta mesec je na vrsti **SEKALNICA**. Organizacija sekalnice je izredno zanimiva, saj obsega dela zbiralnice, sekalnice, montaže šal, kopitarne, itd. Tako organiziranost je narekoval razvoj in razmere, v katerih se je v teh desetletjih znašla Alpina.

Vsi delavci, s katerimi smo govorili, še posebno pa starejši, vedo povedati, kakšen izreden napredek je naredila sekalnica v približno 30. letih svojega razvoja. Spremembe so zlasti v tem, da je iz klasične sekalnice, kjer je bil poudarek na sekanju spodnjih delov (podplati, notranjki, opetniki) in tanjšanje teh delov, ki so bili iz naravnih materialov, nastal oddelek, kjer prevladujejo bolj sestavljajna in pripravljajna dela za montažo; sekanja je že zelo malo.

Pri sedanjih obutvi namreč veliko spodnjih delov kupujemo v drugih tovarnah, ki to delajo (opetniki, notranjki, gumijasti in drugi podplati ...)

Najprej smo se ustavili v zbiralnici, ki predstavlja vmesni člen med izdelovalnicami zgornjih delov in skladišči ter sekalnico.

Trije zaposleni delavci, od katerih se dva menjavata v izmenah, se pogosto stiskajo med kupi materiala in polizdelkov, kajti zbiralnica postaja premajhna. Posebno težavo predstavlja transport, kar pa naj bi letos izboljšali, saj vemo, da načrtujemo montažo višecga transporterja.

Jaka BOGATAJ:

Samo trije smo in zato je še bolj potrebna vzajemna pomoč, da opravimo vse kar je potrebno. Kljub temu imamo delo nekoliko razdeljeno. Težave nastanejo zlasti tedaj, ko pri posameznih planih zmanjkajo nekateri deli ali na primer kartoni. Največ težav je običajno prav z našo plastiko, ki zamuja roke.

Stane MORE:

Včasih so težave s kooperanti, oz. s tistim blagom, ki ga dobivamo od zunaj. Letos je v tem pogledu sicer boljše, tako da imamo res težave predvsem s plastiko, kot je že sodelavec povedal.

Res pa je zbiralnica nekako veliko križišče, kamor prihajajo deli in seveda tudi odhajajo. Od tu pripravljamo vse kar je treba za naše oddelke v montaži, poleg tega pa še za Rovte, Col, Črni vrh, Varaždin, Čevljarsko šolo, Ratitovec in Poliks. Pri tem delu je treba biti predvsem natančen, da je vse v redu pripravljeno in da ne pride do zastojev zaradi nas.

Tole je bil uvod v pravo sekalnico, kjer smo poizkušali na obeh izmenah povprašati vsaj delavce na ključnih delovnih opravilih. Vseh ni bilo mogoče, ker je del preveč. Sicer pa prepustimo besedo delavcem samim.

Marjan KOZELJ:

Sem kvalificiran čevljar in delam v sekalnici komaj devet mesecev. Delo mi je kar všeč, čeprav so materiali včasih slabi, oz. neustrezni za obdelavo. Norma sama pa je kar zahtevna.

Do vojašine nameravam delati tole, kasneje pa se imam namen še usposabljal, ker imam veselje za to stroko.

Sem iz Ptuja in do poklica sem prišel z vašo štipendijo, pa mi ni žal. Tako v tovarni, kakor tudi v Žireh se dobro počutim,

le v stanovanju nas je preveč in to me nekoliko moti. Upam, da se bo to kasneje uredilo.

Danica MRAVLJE:

Pri oblačenju notranjkov in podvihovanju ni tako lahko doseči norme, in če se ne bi res zavzela, bi kaj slabo zaslužila. Pri delu samem me včasih motijo pretanki jermeni za oblačenje notranjkov. Rajši bi šla delat kaj drugega, na primer šivanje apreski obutve. Težava je tudi v tem, da je norma izredno nestabilna. Posebno je težko, če pri vsem tem še nagaja stroj. Sicer pa me tak način dela veseli in mnogo rajši delam na normo kot kaj drugega.

Stana SLABE:

Je nekvalificirana delavka in dela na signiranju notranjkov in nabijanju napetnikov.

Aleksander PIVK:

Kompletira vse potrebne dele, da lahko gredo v nadaljno izdelavo v montažo. Kompletiranje je urejeno tako, da se pripravi v enem zabojčku po 10 parov vsakega posameznega dela, da montaža lahko nemoteno sestavlja.

Janez MLINAR:

V sekalnici delam sedem let, skupaj pa sem v tovarni 23 let. Trenutno delam namestitve okvirjev in moram reči, da so norme zelo ostre. Vendar k nemotenemu delu dosti pripomore sorazmerno dobra organizacija.

Vprašanje je tudi, če je delo ustrezno vrednoteno. Mislim, da bomo morali tudi pri nas kmalu nagrajevati fizično delo, glede na to, da bo teh delavcev vedno manj.

Lidija OBLAK:

Sekalnico poznam že dolga leta, saj tu delam že 7 let, od skupno 33-tih, kolikor sem v Alpini. Pri lepljenju pogosto pečejo oči, čutimo pritisk in slabosti. Prednost je mogoče v tem, da delam samo dopoldne. Sicer pa je 5 % dodatek za izmensko delo malo.

Mislím, da bi za minulo delo morali dati več sredstev, kajti z leti človeka motijo mnoge stvari, ker se organizem izčrpa.

Kako ustvarjamo

Anica JEREB:

Delam že 20 let v Alpini, trenutno pa oblačim pete. Delo je tu zelo natančno in ni govora, da bi začetnik lahko napravil normo. Treba je paziti, da je res pravilno oblečeno, zato pa je treba imeti veliko ročne spretnosti.

Olga NADIŽEVEC:

Pri mazanju jermenov in notranjkov je 800 parov kar dosti zahtevna norma, vendar sem se v tem času, odkar sem v sekalnici, sorazmerno dobro izurila, kljub temu, da nisem kvalificirana. Upam, da se bodo odprle možnosti, da si bom pridobila tudi kvalifikacijo.

Miran MRAVLJE:

1500 parov je pri smirkanju kar dovolj visoka norma. Pri tem je seveda še bolj neprijetno, če se delo pogosto menja.

Silvo ŽAKELJ:

Pri delu se že potrudimo. Toda kaj, ko nam takoj zvišajo normo in tako človek zgubi veselje. Tudi prepogoste menjave so velik problem.

Sem nekvalificiran in računam na to, da bo možno priti do kvalifikacije, čeprav se pogosto sprašujem, če je to sploh smiselno. Mogoče bi ob tem opozoril še na problem potnih stroškov, ki jih imamo delavci, ki se v službo vozimo. Mislim, da bi morali zaradi precej visokih stroškov to nekako urediti tudi v tovarni.

Jože MODIC: — namestitev kontes peta

Poleg te faze znam opravljati večino del v sekalnici, čeprav sem nekvalificiran. Sicer pa kvalifikacija bolj malo pomeni, delati pač moraš, važno pa je, da bi bolj gledali na kvaliteto in ne toliko na količino.

Trenutne razmere v Alpini se mi zdijo kar dobre in upam, da bo vsaj tako ostalo. Tudi z odhodom starejših v pokoj ne bi smelo delo upadati, treba je le dati možnost mlajšim.

Tone SELJAK:

Ko sem bil mlajši, nisem imel možnosti doseči kvalifikacijo, vendar mislim, da delo kar v redu opravljam. Treba je predvsem paziti, da je delo dobro opravljeno in ne le koliko naredimo.

V službo se vozim z Mrzlega vrha, kjer imam kmetijo. Pri tem seveda nastajajo stroški in vozači so pri tem sigurno prizadeti.

Stane GANTAR:

Poznam vsa dela v sekalnici in z vsemi dodatki s približno 40 % preseženo normo zaslužim približno 900 tisoč dinarjev. Pri tem je treba seveda kar dobro pritisniti.

Delo, ki ga opravljam je zahtevno. Treba je pritiskati navzdol in še ob maso, da oblikujem tako kot je treba.

Hilida PEČELIN:

Delam pri egaliziranju in žigosanju. Pri tem je pravzaprav važno, da je debelina ustrezna in enaka. Če ni tako, so problemi. Sicer pa stroj, ki ga je treba primerno regulirati, kar dobro dela. Če pa kdaj odpove, je vzdrževanje dobro urejeno. To pa je za tako velike serije zelo važno.

Rafael PRIMOŽIČ:

Sekanja podplatov, posebno iz naravnega materiala, je sedaj zelo malo. Trenutno sekamo krupolit. Pri tem je poleg norme sestavni del osebnih dohodkov tudi prihranek na materialu, ki pa ne predstavlja posebno velikega deleža.

V razvoju sekalnice je morda potrebno omeniti uvedbo nižjih in lažjih sekalnih nožev, ki za delavce pomenijo veliko olajšavo, so pa tudi pripomogli k večji storilnosti.

Emil LAZAR: — kosmatenje odlihtov

Pri tem delu so težave tedaj, če naletimo na različno trdo maso in tako pride do škarta. To se je v začetku dogajalo večkrat. Sedaj pa je boljše in zaslužim od 750 do 800 dinarjev. Tudi druga dela v sekalnici sem že delal in ni problemov, če se je treba preseliti.

Dora BOGATAJ:

Pri tem delu so težave, če se material guba, ker je treba še dodatno likati. To se dogaja, če je material preveč »cunjast«.

Milka OBLAK:

Tu sem že 27 let in dobro poznam sekalnico od vsega začetka. Precej sprememb sem doživela posebno pri načinih dela in seveda materialih. Sedaj prevladujejo umetni materiali in delovne operacije so tudi drugače organizirane kot nekdaj. Tudi norme so zaostrene. Sprašujemo se, kako je mogoče, da na primer pri tanjšanju v prikrejevalnici cenijo delo za eno skupino višje kot pri nas.

Sicer pa sem z organizacijo dela v oddelku kar zadovoljna, tudi razmere v tovarni se mi zdijo kar ugodne. Mislim, da je usmeritev v izvoz in izdelavo smučarskih čevljev pravilna.

Franc JEREB:

Sem med najstarejšimi delavci v sekalnici in moja dolžnost je, da nekako vodim dela v sekalnici. Pri tem opažam, da so nekateri mlajši delavci površni, medtem ko med starejšimi ni škarta.

Seveda, če pride do kakršnihkoli težav, moramo poprijeti za delo in kaj popraviti, saj se zavedamo, da smo vezani na montažo. Pri tem sodelujem tudi pri poskusni proizvodnji.

Karel PIVK:

Delo pri nas v sekalnici se zelo spreminja. S tem se spreminja tudi število delovnih opravil. Pri nas mora mojster takoj zjutraj ugotoviti, kako je s proizvodnjo in ustrezno ukrepati. Pri nas je že tako, da morajo tudi režijski delavci pogosto prijeti za vsako delo in je v tem pogledu drugače kot na montažnih trakovih.

Janko OBLAK:

Če začnemo z delovnimi pogoji, lahko rečem, da so se razmere izboljšale, kasneje z reorganizacijo pa upam, da bo še bolje.

Res je, kot pravijo delavci, da so spremembe v sekalnici bile izredno velike, tako v materialih in načinih izdelave.

Moram pa reči, da so delavci dobri, po večini starejši in za delo zelo usposobljeni. Skoraj ga ni človeka, ki ne bi obvladal vsaj pet delovnih operacij. To pa je tudi potrebno. Pri nas je delo tako, da moramo delati tako, da ne pridemo v zadrego, ko montaža rabi sestavne dele. Zato moramo marsikaj napraviti za mesec dni naprej.

Sicer pa mislim, da delo teče kar v redu, posebno če materiali prihajajo po planu. Posebno dobro je tedaj, ko delamo večje količine. Moram pa reči, da pri nas v sekalnici ne delimo strogo A in B izmeno, ker to ni mogoče, na drugi strani pa dosežemo tudi večjo složnost pri delu.

Za tovarno samo pa trdim, da je še vedno preveč neizkoriščene režije; to bi bilo potrebno urediti in marsikaj bi se popravilo.

Tekst: Nejko Podobnik Foto: Brigita Grošelj

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo KAKO BO S PLASTIKO V PRIHODNJE

V razgovoru so sodelovali: Jože ŠTUCIN, vodja TOZD Plastika, Tomaž KOŠIR, direktor DO, Janez FISTER, vodja RPS Plastike, Jože Bogataj, vodja nabavne službe, Jakob JELOVČAN in Mojca NEVEDA.

Razgovor sta pripravila Neško PODOBNIK in Srečko ERZNOŽNIK, zapiske je pripravila Anuška KAVČIČ.

1. Kako ocenjujete položaj v plastiki v zvezi z zastoji, ki so nastali zaradi pomanjkanja materialov?

Jože ŠTUCIN

Problematika plastike nam je lahko povsem jasna, vendar pri reševanju problemov, kot na primer letos v januarju, je bilo veliko hude krvi zaradi pomanjkanja deviznih sredstev za uvoz reprodukcijskega materiala. Nekateri tega problema niso hoteli razumeti in najbrž ga še sedaj ne. Pri razporeditvi delavcev smo hoteli, da bi delo v plastiki normalno potekalo in ne bi prihajalo do zastojev, zato je bilo nekaj delavcev potrebno premestiti v TOZD Obutev Žiri, kjer delavcev primanjkuje. Pri premestitvi smo skušali zagotoviti, da delavci zaradi tega ne bi bili preveč prizadeti, upoštevati smo morali invalide in od predvidenih 20 delavcev smo pre-razporedili 18 delavcev.

Takoj potem, ko smo situacijo obravnavali na kolegiju ter po posredovanju direktorja DO, smo sklicali sestanek IOOO sindikata in ZK, tako da se je problem obrazložil. Največja naša napaka pa je bila, da proizvodnje nismo takoj zaustavili in smo delali naprej, ko pa je materiala zmanjkalo, nismo še ničesar ukrenili.

Nismo se zavedali, da smo v tako težkih pogojih gospodarili že lani septembra in to bi morali imeti za opozorilo, da bo lahko še hujše.

No, do tega je letos januarja res prišlo in morali smo ukrepati.

Stališča na teh sestankih so bila na začetku dovolj kritična, nekateri so menili, da material moramo preskrbeti. Niso se zavedali, da to sploh ni mogoče.

To je bila prav gotovo neka zgodovinska faza v razvoju plastike, ki pa se bo lahko mirno in produktivno reševala tudi v drugih tehnologijah, s primernim načrtovanjem in doslednostjo vseh.

Lahko rečem, da smo v maršičem že napredovali. Produktivnost in marljivost se je precej povečala. Lani smo precej zmanjšali odstotek izmeta, na kar ne bomo smeli pozabiti letos. Vsak si torej prizadeva, da opravi svoje delo res čimbolje.

Razmere v plastiki so se po tem zastoji ustalile, saj tako kot smo delali v prvih dneh, ni bilo mogoče delati naprej. Posebno v nekovinski orodjarni, lahko rečem, da so te probleme hitro razumeli in mišljenje v plastiki se je izboljšalo, saj so se kmalu zavedeli, da to pomeni skupni dohodek, iz katerega vsi črpamo sredstva za nadaljnji razvoj in tudi za svojo lastno potrošnjo.

Če gledamo naprej v selekcijo programa, naj omenim, da je zadeva popolnoma jasna. Termoplaste moramo razvijati in trenutno čakamo na ponudbo za nakup univerzalnega termoplastičnega stroja, na katerem bomo lahko delali s tremi različnimi orodji in tremi različnimi materiali in tako bomo zelo prilagodljivi. Počasi bomo dosegli, da bo zmanjšanje proizvodnje poliuretanskih izdelkov nadomestil termoplast, za katerega smo sposobni napraviti taka orodja, kot tudi dobre TP izdelke.

V orodjarni dolgo nismo imeli ustrezno usposobljenih delavcev, sedaj je že bolje, saj ljudje prihajajo. To je pomembno za pripravo proizvodnje, kjer brez ustrezne strokovnosti ne gre.

Zelo se zavzemam za to, da moramo dokončno preiti na osvojitve tehnologije za izdelavo šal, da bomo samostojno obvladali izdelavo orodij, ki jih delno uvažamo. Dokazali smo tudi že, da smo za to sposobni, čeprav je potrebno za to veliko intuicije in smisla za oblikovanje.

Nameravamo tudi pričeti izdelovati polisterol pete, vendar je potrebno rešiti še problem barvanja, kar pa že uspešno rešujemo. Tako bodo praktično vsi izdelki, ki smo jih do sedaj kupovali zunaj, izdelani v Alpini — to je tudi naš cilj. Izdelujemo tudi orodja za ISPO v vrednosti preko 300. tisoč din, v nekovinski orodjarni smo v enem mesecu izdelali galvanska orodja za Peko v vrednosti 600.000 din. To pa je hkrati tudi potrditev naših strokovnjakov v orodjarni, da smo sposobni izdelati takšna in tako kvalitetna orodja, kot jih lahko kupimo npr. v Italiji.

V bodoče bo potrebno obvestiti čevljarstvo industrijo,

Usoda plastike je v naših rokah. Očitno se zavedamo omejenih možnosti in to je dobro. Sedaj bodimo dosledni pri začrtanem.

predvsem kupce orodij, da imamo zmogljivosti, da bi lahko izdelovali izdelke tudi za tuje in domače tržišče.

2. V prihodnjem srednje-ročnem planu smo veliko pozornost posvetili razvoju plastike. Kako ocenjujete naša planska predvidevanja v luči težavnih razmer glede uvoza nekaterih surovin?

Tomaž KOŠIR

Za uvod morda nekaj o preteklem srednje-ročnem obdobju, ki smo ga zaključili z letom 1980.

Vemo, da smo v petletnem planu 1975—80 imeli postavljene zelo ambiciozne cilje glede razvoja plastike in planirano je bilo, da bi v razvoju dosegli, da bi začeli predvsem na področju poliuretanske proizvodnje izdelovati tudi izdelke, oziroma sestavne dele za druge panoge. Tako niti nismo bolj na široko obravnavali termoplastične proizvodnje in orodjarne.

Če pa primerjamo leto 1975, ko smo ta plan sprejemali, z današnjim trenutkom, je tu prišlo do bistvene razlike, ki je v tem, ker smo v Jugoslaviji končno prišli do tega, da ne moremo kar naprej veliko več uvažati kot pa izvažamo. (Na primer v letu 1975 smo lahko dvakrat toliko uvozili kot pa smo izvozili).

V zadnjem času so se stvari spremenile in danes lahko od enega dolarja izvoza, uvozimo le še za 0,65 dolarja. Ne smemo pa misliti, da je to le trenutni problem in da bo čez leto ali dve kaj drugače. Prav lahko se stvari še zaostrijo.

Pri takšnem deviznem režimu, kot velja sedaj, je praktično popolnoma nemogoče in tudi družbeno nesprejemljivo,

da bi nadaljnji razvoj delovne organizacije temeljil na takšni proizvodnji, ki bi temeljila stoodstotno na uvoženih surovinah.

Seveda so bile tu tudi druge stvari in čeprav je bilo v planu mišljeno, da bomo razvili izdelke tudi za druge panoge, tega na področju PU proizvodnje nismo naredili in tudi v letu 1980 smo iz PU mase izdelovali le podplate, tako kot že prejšnja leta. Na drugi strani pa se je hitreje razvijala proizvodnja delov za smučarske čevlje in orodjarno, kjer smo tudi mi naredili pomemben korak, če bi primerjali orodjarno z letom 1975 (strojna oprema in usposobljenost ljudi). Tako so v kovinski orodjarni že izdelali formo od začetka do konca in sedaj so dejanske možnosti, da tudi spodnje šale delamo doma. To je prav gotovo zelo pomembno.

Kar zadeva proizvodnjo sestavnih delov za smučarske čevlje, smo prav tako naredili velik korak, ker smo z izpopolnjevanjem opreme lahko izdelali že precejšnjo količino smučarskih čevljev.

To pomeni, da smo v plastiki v preteklem petletnem obdobju na področju orodjarne in sestavnih delov za smučarske čevlje, naredili več, kot pa smo si predstavljali takrat, na področju poliuretana pa nismo naredili nič od tistega, kar smo dodatno načrtovali.

Če pogledamo še za naprej in v luči obstoječe devizne situacije, ko bomo morali 35 do 40% od ustvarjenih deviznih sredstev odstopati za skupne družbene potrebe, je tudi logično, da bomo morali razvijati predvsem takšno proizvodnjo, da bodo na eni strani

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

čimbolj uporabljene domače surovine. Ker pa bomo morali še vedno uvažati, bomo morali izdelovati tudi takšne izdelke, da bomo lahko čimveč izvažali na konvertibilno področje.

Če primerjamo osnovna proizvodna programa v TOZD Plastika, ugotavljamo naslednje: PU — 100% uvožena surovina, malo vložnega dela, na drugi strani pa smučarski čevlji, za katerega je sicer v plastiki tudi uvožena surovina, vendar je pri notranjem čevlju več domačih surovin in več vložnega dela in 2/3 izvoza.

Vse to pogojuje, da moramo od sedanjega proizvodnje v TOZD Plastika, več pozornosti posvetiti izdelavi delov za smučarske čevlje.

Tudi razvoj orodjarne je pogojen z razvojem smučarskih čevljev, zato smo jo morali razviti in tako včasih prihaja do tega, da je orodjarna zmožna napraviti več, kot je to potrebno — za Alpino. Zato je tu pot v dve smeri in sicer na eni strani, da čimbolj osvojimo kompletno izdelavo orodij za smučarske čevlje, torej da bomo kakršnokoli formo v kratkem času in kvalitetno sposobni izdelati doma. Za to ima orodjarna tudi vso potrebno opremo, razen elektroerozije. Na drugi strani pa mora biti cilj orodjarne, da viske kapacitet, o katerih smo govorili, uspešno prodamo. (Dogovoriti se za komercialne akcije).

V planu za naslednje petletno obdobje so stvari približno tako tudi že opredeljene in orodjarna je v planu zelo podarjena in nosilec razvoja. Smučarske čevlje pa v planu obravnavamo kot osnovni proizvodni program Alpine.

Kar zadeva poliuretansko proizvodnjo, je stvar težavna. Vemo, kako je bilo lani in kako je letos: kakšne so devizne obremenitve. Vemo, kako rešujemo proizvodnjo z različnimi kombinacijami (z izvozom ali odstopanjem deviz naših kupcev ali uvozom mase) in tudi situacija glede devizne politike se čez leta ne bo spremenila. Zaradi tega imajo probleme tudi naši kupci, ki nam ne bodo mogli zagotavljati deviznih sredstev.

To pomeni, da pri zagotavljanju materiala za proizvodnjo 2 milijona parov, moramo računati na velike težave.

Kako je z materiali v Jugoslaviji?

Seveda so razprave in tudi nekaj dejanj, kako bi prišli v naslednjem obdobju vsaj do dela domačih materialov. Če nam bo to uspelo, bo položaj nekoliko lažji, če pa ne, bodo še naprej težave.

3. Kakšne so po mnenju raziskovalne službe možnosti za pridobitev domačih surovin, oz. kakšni problemi ob tem nastopajo?

Janez FISTER

Pri proizvodnji PU podplatov smo vezani na komponente poliesterskega tipa, ki so pri sobni temperaturi tekoče. Kombinat Borovo bo predvideno že letos začel s proizvodnjo komponent: za PU podplate bo proizvajal poliesterski tip, ki je pri sobni temperaturi v trdi obliki.

O proizvodnji poliesterskega tipa razmišljajo tudi v medvoškem Donitu, vendar sta tako Borovo kot Donit samo predelovalca uvoženih surovin in bi zahtevala tudi visoko devizno udeležbo pri ceni materiala.

Zato sta obe omenjeni firmi za nas manj zanimivi, posebno še zato, ker bi bil prehod s poliesterskega na poliesterski poliuretano povezan z velikimi težavami in stroški.

Pač pa bi bil material iz Borova ali Donita lahko primeren za neposredno nabrizgavanje na stroju Desma, ki je v TOZD Obutev Žiri.

Jedro problema je v tem, da v Jugoslaviji nimamo dovolj razvite bazične petrokemične industrije in dokler te ne bo, se stanje ne bo bistveno izboljšalo.

4. Nabavna služba prav gotovo pozna razmere in možnosti na tržišču. Kaj boste ukrenili, da bi bilo manj težav in kaj naj bi ukrenili drugi?

Jože BOGATAJ:

Če ocenjujem tržišče in to inozemsko, ker pri nas takih materialov nimamo, lahko rečem, da so razmere na tržišču dovolj ugodne.

Materialov je v Evropi ogromno in v 10 dneh dobimo lahko material, ki smo ga naročili. Cene se (v dinarjih) v štirih letih skoraj niso spremenile. Seveda pa je cena zaradi devalvacije precej porasla. Torej ponudba in cena sta na svetovnem tržišču dovolj ugodni.

Povsem drugi problem pa je, kako in kje dobiti devize za uvoz tega materiala. Delati po sistemu, kot smo delali v letu 1980 in delamo še sedaj, je izredno težavno. Sedaj niti za teden vnaprej ne moremo vedeti, ali bomo material lahko dobili pravočasno, ali ne. Zatenkrat nimamo še niti enega nakazila za zagotovitev deviznih sredstev naših kupcev podplatov.

Če pogledamo še ostale materiale, ki jih uporablja plastika, vidimo, da je cena za materiale, ki jih uporabljamo za izdelavo smučarske obutve v letu 1980 približno za 12—18% narasla. Tako vidimo, da imamo vse materiale, ki jih uporabljamo za predelavo TOZD Plastika iz uvoza, razen če bi izdelovali pete iz polistirola.

Proizvodnjo trdih mas v obliki granulata na bazi PVC, mešanice gume in poliuretana razvija INA na Krku in v dveh do treh letih bomo že lahko dobili prve izdelke.

Nabavna služba mora vse potrebe na bazi poliuretana javiti sekretariatu za zunanjo trgovino, ker je vse, razen tekočega poliuretana na bazi DK (deviznega kontingenta),

zato moramo za vse materiale dobiti soglasje iz Beograda. Naši potencialni proizvajalci teh materialov torej vejo za naše potrebe in tudi sami smo se povezali z nekaterimi bodočimi proizvajalci, ki so nam odgovorili, da do leta 1983 ne moremo računati na njihove surovine. Trdijo, da izgradnja takšne industrije traja od 4 do 5 let. Priprave tečejo šele drugo leto in poizkusna proizvodnja na Krku bo stekla šele 1983. leta.

5. Kako bi ocenil razmere v plastiki pred pomanjkanjem materiala in po premestitvah, ki so nastale?

Jakob JELOVČAN:

Pomanjkanje materiala občutimo že od lanskega septembra, sedaj se je položaj še zaostрил in na račun tega je bilo v plastiki precej burno. Nekateri, predvsem mlajši, so se sprijaznili s premestitvijo na drugo delo, oz. v TOZD Obutev Žiri, starejši pa so ostali na svojih delovnih opravilih. Res pa je, da se je predolgo čakalo, češ, bo že nekako šlo: prav zato so bile posledice toliko težje.

Menim tudi, da bi lahko tudi sami bolj pozorno spremljali, kakšen material dobimo, ker je še vedno neustrezen.

Tudi z vzdrževanjem strojev smo zelo nezadovoljni in nikdar ne vemo, ali je stroj v redu ali ne. Nekateri celo očitajo delavcem, da nalašč pokvarijo stroj.

O vzdrževalcih še to: zelo pogosto se menjajo in nihče ni dalj časa zadolžen za to delo, da bi lažje in bolje delal.

Produktivnost je v plastiki še kar dobra, seveda če gre delo normalno in da stroji niso pokvarjeni.

Medsebojni odnosi, predvsem med mojstri, drugimi vodji in delavci menim, da niso najboljši, premalo je zaupanja, tudi delo je še vedno slabo organizirano.

Velikokrat se zgodi, da mojster oz. odgovorni delavec ne upošteva naročil, oz. predlogov delavca, ki dela za strojem in ne ukrepa tako kot bi bilo treba. Prav zaradi tega dostikrat nastaja škoda (izmet).

Bolj bi morali skrbeti za izpopolnjevanje strojev in njihovo vzdrževanje, izboljšati bo treba tudi organizacijo dela, medsebojne odnose in sploh bolj skrbeti za to, da bi bilo manj težav.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Pred zbori so se sestali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij

Važno je da vemo● **Važno je da vemo** ●**Važno je da vemo**

V spomin Veri Anzelmu

V začetku meseca februarja smo se za vedno poslovili od naše upokojenke Vere Anzelmu. Dolga leta je delala v montaži kot polkvalificirana delavka in zaradi bolezni konec leta 1976 odšla v invalidsko upokožitev. Sodelavci se je spominjajo kot vestne delavke in zato jo bomo ohranili v trajnem spominu.

Ivanu Anzelmu v spomin

Od nas je v mesecu februarju tiho odšel naš upokojenec Ivan Anzelmu. Spominjamo se ga, da je začel delati v tovarni Alpina že leta 1947 in s svojim delom vseskozi pomagal in spremljal razvoj naše tovarne. Po poklicu je bil kvalificiran čevljar in je delal predvsem v montaži, ko je leta 1963. odšel v pokoj. Ohranili ga bomo v trajnem spominu kot dobrega delavca.

kadrovske novice

**Irma Dolenec referent
za delovna razmerja**

Po prihodu iz JLA je v Delovni skupnosti skupnih služb nastopil pripravnik Stojan Žakelj, v TOZD Obutev Žiri pa Srečko Žibert. V TOZD Plastika Žiri je nastopil delo Vinko Treven, v TOZD Obutev Gorenja vas sta nastopili delovno razmerje Nada Šubic in Anice More. V TOZD Prodaja prodajalna Banja Luka III so nastopili delovno razmerje Ivica Bumber, Radmila Ovčina, in Kemal Obradovac.

Z delovnim razmerjem so koncem januarja in v začetku februarja prenehali v TOZD Plastika Žiri Franc Pivk in Jančko Jereb, v TOZD Obutev Žiri Anton Mlinar, v Delovni skupnosti skupnih služb je prenehal delati Ivan Poljanšek. V TOZD Obutev Gorenja vas so prekinili delovno razmerje Marija Knafelj, Jožef Beras in Silvija Beras. V TOZD Prodaja Žiri sta prenehali z delom Jela Mišić iz prodajalne Subotica in Pavica Bagarić iz prodajalne Slavonski Brod I.

V zadnjem mesecu je nastopilo delovno razmerje 8 delavcev, z delom pa je prenehalo 9 delavcev.

razgovor za urednik

(nadaljevanje z 9. strani)

Tomaž KOŠIR:

Pri težavah, ki se pojavljajo, imamo tako v Alpini kot v kraju takšno situacijo, da delavcev v proizvodnji manjka, to pomeni, da ni problem zagotavljanja dela, oz. da ni problema nezaposlenosti, kot je to marsikje zaradi zmanjševanja obsega proizvodnje.

V Alpini namreč dan za dnevom ugotavljamo, da manjka ljudi in v tem pogledu je v Alpini zagotovljeno za socialno varnost delavcev.

Ko smo reševali problem plastike, smo bili soglasni, da proizvodnje ne smemo popolnoma ustaviti, temveč le zmanjšati, kajti lažje je ustrezno premestiti nekaj ljudi. Veliko je tudi kvalificiranih čevljarjev, ki bi se lahko vključili v delo v proizvodnji obutve, ne da bi bili prizadeti pri osebnem dohodku. Nekaj ljudi pa je takšnih, ki bi jih zelo težko premestili.

Vemo pa, da premestitve niso bile opravljene tako kot je bilo dogovorjeno in zato so nastali nekateri zapleti organizacijske narave. Tudi pri okvarah strojev in vzdrževanju organizacija večkrat zataji, kar opažamo vsak dan.

6. Kako ocenjujete premestitev v TOZD Obutev? Kaj menite o plastiki?

Mojea NEVEDA:

Iz TOZD Plastike sem bila premeščena v TOZD Obutev Žiri in lahko rečem, da se v hali kar dobro počutim, vendar menim, da prerezporeditev ni bila narejena tako, kot bi bilo treba, ker delavci tu večkrat nimajo dovolj dela, ne da bi rabili še kakšno pomoč. Prav zato bi šla raje nazaj v plastiko. Delo pa mi je tu všeč, tudi delovni pogoji so boljši, vendar delamo skoraj vsak teden drugje in tudi za en dan naprej ne vem, kje bom delala.

Vse torej kaže na to, da organizacija dela tudi v TOZD Obutev ni najboljša, ker po drugi strani primanjkuje ljudi.

To se je pokazalo, ko nam je v plastiki zmanjkalo dela in ni bilo nič dogovorjenega, kam nas bodo premestili. Najbolj si želimo tega, da bi dobile neko delo, kjer bi lahko dalj časa in tudi uspešno delale. Sicer pa so me v novem delovnem okolju delavke prijazno sprejele in mi pomagale, da sem se privadila na novo delo.

Lojze Čadež – 500.000 kilometrov

Pred kratkim je eden naših najstarejših šoferjev Lojze Čadež dosegel izjemen uspeh; 500.000 kilometrov je s tovornjakom Mercedes 811 prevozil brez kakršnih koli večjih popravil. Za ta dosežek je prejel priznanje tovarne avtomobilov, — zlato značko; prav tako je to priznanje tudi naši tovarni.

Povprašali smo nagrajenca, kaj meni o tem priznanju:

»No, sedaj jih je pravzaprav že 510.000. Računam, da jih bom napravil še kakih 90.000, potem bo pa vozilo

kar precej iztrošeno in je vprašanje, če se večje popravilo še izplača«.

Lojze Čadež, ki vozi pri nas že od leta 1956., upravlja vozilo, za katerega je dobil priznanje, že skoraj 10 let.

Kaj je potrebno, da lahko to dosežete?

»Nega, nega in zopet nega; olje, voda in občutek za vožnjo. Treba je voziti s srcem in tudi sam moraš kdaj pogledati, kako je z vozilom. Ni dovolj vsega prepustiti mehaniku. To svetujem tudi svojim mlajšim kolegom«.

Kaj pa sicer menite o šoferskem poklicu?

»Okrog 30 let sem šofer, v Alpini vozim že četrto vozilo, do upokojitve mi torej manjka še približno 10 let, toda trdim, da šoferski poklic ni dovolj cenjen. Če bi se moral ponovno odločiti, prav zaradi tega šofer ne bi bil več.«

Kljub tej oceni pa je Lojze očitno ves predan svojemu poklicu in vozilu. Za to ne govori tole priznanje, temveč njegovo vsakdanje vestno in prizadevno delo.

Čestitamo tudi mi in želimo še naprej srečno vožnjo!

N.P.

Nekaj misli za zaključek

Program plastike naj bi ostal v skladu s planom; izboljšati bo treba organizacijo; prav tako vzdrževanje; doseči koordinirane akcije med tozdi in spoštovati dogovore; akcije pa izvajati premišljeno.

Važno je da vemo

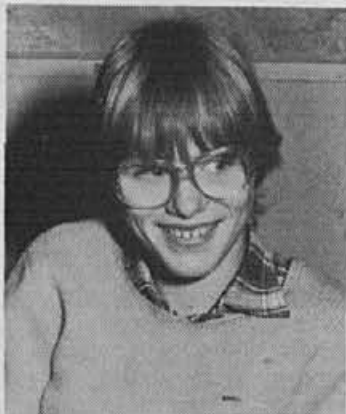
Važno je da vemo

Važno je da vemo

Danes vam predstavljamo

Katro Bergant

Katra BERGANT, rojena 18. novembra 1967 v Ljubljani hodi v 7. razred Osnovne šole Vide Pregarc v Ljubljani.

Takole pripoveduje: V šoli nimam težav, saj se zavedam, da je dober uspeh v šoli pogoj za dobro smučarsko tekmovalko. Smučam pri Smučarskem klubu Olimpija. V pionirsko smučarsko reprezentanco Jugoslavije sem se uvrstila po lanskoletnih preglednih tekmah, kjer sem že dosegla dobre rezultate.

Rada bi postala zdravnica, čeprav še ne vem kako bo s štipendijo; na vsak način pa smučanja ne bom pustila.

Med moje največje uspehe štejem 2. mesto na FIS tekmah na Češkem v veleslalomu in 4. mesto na FIS tekmah v smuku na Starem vrhu.

Predvsem v veleslalomu je dosegla že nekaj lepih rezultatov in je sedma v vrhunskem razredu in tako ne zaostaja veliko za našimi najboljšimi tekmovalkami, ki tekmujejo v A reprezentanci.

»Zaenkrat pa si bom prizadevala, da bom dosegala čimboljše rezultate in se tako tudi uvrstila v B smučarsko reprezentanco Jugoslavije.

Smučanje mi pomeni zelo veliko, prav toliko kot šola, ki jo moram uspešno delati, pravi Katra in nadaljuje: »tako kot šola je tudi smučanje zelo resno delo, veliko vadiamo in prav vsak dan je treba izkoristiti, če hočeš doseči dobre rezultate.

To pa mi vzame dosti časa in že sedaj sem kar 60 dni na leto od doma. Tako za-

mudim tudi kakšen dan pouka, ki ga je treba nadomestiti.

Z drugimi športi se aktivno ne ukvarjam, kajti preko celega leta imamo športne priprave, kondicijske treninge in akrobatiko in že to mi vzame precej časa.

Z Alpino zelo dobro sodelujem in zelo sem zadovoljna tudi s čevlji. V tovarni so zelo pozorni do nas in tako že čutimo pripadnost vaši tovarni, saj vozimo z vašimi čevlji.

Prepričana sem, da bo sodelovanje še naprej tako uspešno, kajti tudi Alpina si prizadeva v razvoju tekmovalnega smučarskega čevlja doseči čim več in prav gotovo bom lahko še naprej smučala z alpskimi čevlji, ki niso prav nič slabši od tujih.

Oče, Franci Bergant, ki je tudi podpredsednik kluba je še pripomnil: »Tekmovalci, ki so selekcionirani po kvaliteti oz. doseženih rezultatih dobijo od ski poola plačane treninge in tekmovanja, vendar so ti stroški dejansko višji, razliko pa ponavadi krijemo starši ali pa klub.

Po ski poolu pa dobijo od delovnih organizacij vso potrebno opremo, in to je tudi nekaj. Kar zadeva sodelovanje z Alpino sem zelo zadovoljen in tovarni tudi zaupamo, da bo še naprej razvijala tekmovalni smučarski čevlji. Menim tudi, da DEMON ni prav nič slabši kot tuji čevlji. Tako že približno 50 % naših tekmovalcev vozi s čevlji Alpine».

Zapisala:
Anuška KAVČIČ

Pozočili so se

Sodelavkama Ivanki Kavčič in Nadi Podobnik ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo in želimo veliko razumevanja in sreče v zakonu!

V pokoj odhajajo:

Dolgoletnim sodelavcem Antonu Mlinarju iz TOZD Obutev Žiri, Ivanu Poljanšku iz Delovne skupnosti skupnih služb in Janku Jerebu iz TOZD Plastika Žiri ob odhodu v pokoj želimo še veliko let trdnega zdravja, čimveč vedrine, predvsem zadovoljstva in razumevanja med domačimi ter da bi se radi spominjali delovnih let v Alpini.

Ob odhodu v pokoj so se pri direktorju zbrali: Janko Jereb, Ivi Poljanšek, Tone Pivk in Marija Tavčar

Pripravniki na strokovnem izpitu

Pravkar se poti na strokovnem izpitu za pripravnika diplomirani ekonomist Jure Orešnik. Isti dan sta strokovni izpit opravili še Jožica Karner in Tatjana Jereb, obe z Upravno administrativno šolo

Važno je da vemo

Važno j

Od tu in tam

Od tu

Tudi letos krediti

Marta Mlinar — vodja kadrovske službe

Razpis za stanovanjska posojila za individualne gradnje stanovanjskih hiš, adaptacije in nakup stanovanj je v zaključni fazi, zato je prav, da si malo ogledamo, kako je s sredstvi na skladu skupne porabe — stanovanjski del. Kot je bilo razvidno že iz razpisa, ugotavljamo, da je v letošnjem letu nekoliko manj sredstev kot prejšnja leta, saj smo koncem leta 1979 kupili kar 25 stanovanj in s tem rešili probleme vseh tedanjih prosilcev. Poleg nakupa novih stanovanj smo v letu 1980 za stanovanjska posojila za novogradnje, adaptacije in nakup stanovanj razdelili 6.615.000,00 din kredita. Ko smo v letu 1979 kupili 25 stanovanj smo bili mnenja, da smo vsaj za dve leti rešili najbolj pereče stanovanjske probleme naših delavcev. Toda temu ni tako. V letu 1980 je bilo vloženih kar 46 novih prošelj za stanovanje na območju Žirov in Gorenje vasi, 6 prošelj pa še iz prodajaln. Iz tega lahko sklepamo, da bo vedno več prosilcev za družbeno najemno

stanovanje, manj pa bo novogradenj, kar je glede na probleme pri pridobitvi zemljišča in cen gradbenega materiala tudi razumljivo. Vendar se mora vsakdo zavedati, da bo moral prispevati vedno večjo lastno udeležbo pa naj si bo za novogradnjo ali nakup stanovanja. Zato bo vsak posameznik svoj stanovanjski problem lahko reševal le z večletnim namenskim varčevanjem, kar določa tudi novi zakon o stanovanjskem gospodarstvu, ki je bil sprejet koncem januarja 1981. Poleg tega so z novo zakonodajo predvidevane tudi spremembe na področju dodeljevanja solidarnostnih stanovanj. Po novem solidarnostno stanovanje ne more dobiti mlada družina, ki na člana gospodinjstva presega mesečno 40% poprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, v letu pred vložitvijo vloge za dodelitev solidarnostnega stanovanja. To pomeni, da bodo morale v bodoče mlade družine v večini same reševati svoj stanovanjski problem s pomočjo delovne organizacije, v kolikor bo seveda imela sredstva.

In kako bomo prošnje za stanovanjska posojila reševali v letu 1981?

Kot je razvidno iz prijav na razpis, lahko ugotovimo, da je tudi v letošnjem letu kar precej prošelj za posojilo za individualno gradnjo in adaptacijo, za nakup stanovanj pa sta le dve prošnji. Najvišji možni znesek dodeljenega posojila komisija še ni določila, odvisev pa je od števila prosilcev, razpoložljivih sredstev in povečanih cen gradbenega materiala. Končni predlog o dodelitvi stanovanjskih posojil bo komisija pripravila predvidoma do konca marca.

Marta Mlinar

Temelji novega bloka so kar v redu prezimili. Upajmo, da bo blok hitro zrastel.

Žirovska gasilska društva o preteklem in bodočem delu

V začetku letošnjega leta so se na več sestankih zbrali žirovski gasilci in pregledali delo za nazaj in napravili načrte za naprej.

Vsa društva, ki dokaj učinkovito, skrbijo za požarno varnost na žirovskem področju. Z vzgojo pionirjev, mladincev in drugih izprašanih gasilcev hkrati postavljajo temelje za usposobljenost članov za borbo proti požarom in drugim elementarnim neizgledam. V preteklih dveh letih je že nastajala praznina pri vzgoji podčastnikov in častnikov, zato se je preteklo leto in se še usposablja večje število podčastnikov in častnikov. Gasilska aktivnost pa je tudi vključena v civilno zaščito in teritorialno obrambo.

Na žirovskem območju smo imeli preteklo leto kar sedem požarov, v katerih so morali posredovati gasilci. Gasili so tri gozdne požare, tri stavbne, ter osebni avtomobil.

Pomagali so tudi izven Žirov. Tako so morali na Sovodenj, pod Blegoš, na Žirovski vrh in drugam.

Bili so kar enajstkrat v protipožarni akciji.

Gasilsko društvo Dobruševca bo letos končno pričelo z gradnjo novega doma. Sredstva so zagotovljena in tudi pogodba s Tehnikom iz Škofje Loke, ki bo gradil dom, je že odpisana. Pričetek gradnje zadržuje le zima. Investicija v znesku 500 starih milijonov je pokrita in v kratkem bo izdano gradbeno dovoljenje. Med sredstvi, s katerimi sodeluje občinska požarna skupnost, zavarovalnica Triglav in gasilci sami, sodelujejo tudi žirovske delovne organizacije, ki so se zavezale, da bodo s samoupravnim sporazumom prispevale 200 starih milijonov, od katerih dve tretjini Alpina. Dom mora biti dograjen do jeseni, ker bodo le v tem primeru gasilci deležni še sredstev za opremo in nabavo sodobnega gasilskega vozila za gašenje najzahtevnejših požarov, ki bo stalo kar 94 starih milijonov dinarjev.

Tudi gasilsko društvo Žiri se pripravlja na obnovo doma. Poliks bo moral v najkrajšem času izprazniti drugo garažo, ki jo do sedaj gasilci niso nujno potrebovali in je bila svoječasno, ko je imel prostore v najemu Kroj, zazidana. Gasilci se seveda ne morejo pri to-

liknem gasilskem domu s svojimi vozili in vso opremo stiskati samo v eni prenatrpani garaži. Kromove soli in druge kisline, ki se sproščajo pri kurjenju čevljarskih smeti in odpadkov so razjedle strešno kritino in vso pločevino od obrob do žlebov.

(To se je dogajalo tudi v Alpini, saj so vzdrževalci morali vsakih nekaj let menjavati salonitke in pločevino, ki bi sicer zdržala tudi do petdeset let, da o onesnaževanju človekovega okolja in nevarnosti za njegovo zdravje niti ne govorimo.)

Pleskati bodo morali tudi okna in drugo, saj zob časa in atmosferski pogoji ne prizanašajo stavbi. Potrebovali bodo kar precejšnja sredstva, kar pa se jim do leta 1983 ne bo moglo uresničiti.

Gasilska desetina na Breznici, ki je bila lansko leto nepopolna, se je letos obogatila z novimi, mladimi izprašanimi gasilci, pa tudi podčastniki, ki nadaljuje s tečajem za častnika imajo.

Gasilsko društvo Brekovec dobro dela za požarno varnost na svojem področju. Skrbi za kadre. S preventivo in izobraževanjem vsega prebivalstva skrbi, da ne pride do požarov.

Gasilci v Račevi, ki so pred dvema desetletjema obnovili in nadzidali prvotno sadno sušilnico, so s svojim domom zelo na tesnem. Zato so se začeli pripravljati za nov dom, ki naj bi stal na mestu, kjer so po vojni nameravali graditi osnovno šolo. Zemljišče je pripravljeno, začeli bodo s pripravljalnimi deli in zbiranjem dokumentacije. V planu krajevne skupnosti Žiri je ta gradnja predvidena za leto 1983. Do takrat bo treba zagotoviti družbena sredstva za ta dom. Potreba požarne varnosti in delovanje društva, ki je v dveh desetletjih preraslo od desetine preko voda do društva, utesnjuje delovanje. Želijo si pa tudi družabne povezave s članstvom. Saj nič na boljšem niso niti druga gasilska društva v centru, če že nimajo ustreznih domov, imajo le-te v najemu, kot da jim pomeni več denar, ki ga dobijo za najemnine, kot delovanje s članstvom.

Vseh pet gasilskih enot dobro pokriva vse operativno območje Žirov in okolice. Šibka točka so še vedno Goropeke, kjer ne morejo usposobiti niti ga-

Od tu in tam

Od tu in tam

Veterani so se izkazali

Na 25-metrski skakalnici v Novi vasi smo bili v nedeljo, 15. februarja priča zelo zanimivi prireditvi.

Ponovno so se s smučmi na ramah na vrhu zaletišča pojavili veterani, oziroma pionirji žirovskega skakanja. Številnim gledalcem so na tekmi pokazali, koliko večšin skakalnega športa so po 20 ali več letih obdržali.

Tekma se je odvijala v pristnem in veselem vzdušju, katero zagotavlja v naslednjih letih še večjo udeležbo, saj bo veteranska tekma v Žireh postala tradicionalna. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni kategoriji. Pri mlajših veteranih, to je od 35 do 45 let je bil najprepričljivejši Franc Giacomelli pred bratom Otonom.

Sledili so: Silvo Trček, Lojze Pečelin, Matija Jereb, Jože Štucin, Janez Mravlje, Cveto Vehar, Stane Čar, Anton Bač-

nar, Matevž Pečelin, Franc Končan, Mazzini Roman in Anton Bogataj.

Pri skakalcih nad 45 let, ki zaslužijo še posebno pohvalo za pogum in borbenost, pa je na mlade dni še najbolj spominjal Dušan Gladek.

Resni konkurenti pa so mu bili: Darij Eržnožnik, Milan Pišek, Metod Eržnožnik, Stane Jereb, Pavel Žakelj, Stane Vehar in Roman Albrecht.

Namen takšnega zbora bivših tekmovalcev je bil tudi v ponovni privabitvi članov v skakalni klub, kjer bi s svojimi bogatimi izkušnjami lahko obilno pomagali pri uresničitvi ciljev skakalnega kluba, ki so visoko zastavljeni, saj je eden izmed njih nastop žirovskega športnika — skakalca na olimpijskih igrah v Sarajevu.

Za uresničenje tega in drugih prav tako pomembnih ciljev,

Veterani v smučarskih skokih so se letos pomerili prvi. Že nastop sam je za vsakogar pohvale vreden. Upajmo, da jih bo naslednje leto še več.

silске trojke za prvo najnujnejšo pomoč, dokler ne pride pomoč iz doline. Tudi osrednji del Žirovskega vrha zaradi oddaljenosti in dostopa ni najbolj prikladen za takojšnjo in učinkovito gasilsko akcijo v primeru požara. Spomnimo se samo kakšne težave so bile za dostop na Javorč preteklo leto, ko je bila zima in led. Aktivni mladinci iz Žirovskega vrha, ki jim ne manjka pobud in delovne pripravljenosti, čaka v tem primeru ob sodelovanju obstoječih društev iskanje ustrezne rešitve za zavarovanje premoženja na področju Žirovskega vrha.

Vse misli so si edine: Čim bolj pripravljeni za protipožarne akcije na čim manj požarišč!

Ivan REVEN

bodo potrebne nove moči, ki se bodo skupaj z izkušenimi morali spoprijeti s problemi, kot so: plastična skakalnica; urediti bo treba problem prevozov, saj je z dosedanjim kombijem vožnja iz dneva v dan nevarnejša. Dokazi niso potrebni, če povemo, da je kombi po naših luknjastih cestah zapeljal že pred 12. leti. Skratka — problemi se porajajo na vsakem koraku, sicer pa, kakšno bi bilo življenje brez njih.

Metod ERZNOŽNIK

Dopisujte

Tokrat nekoliko drugače.

Stanko Mlinar iz Vinkovcev je že dalj časa naš stalni bralec. Že smo bili dogovorjeni, da sodeluje v naši rubriki, paješlopovodi. Toda naš rojak je sam ponudil rešitev. Takole piše.

»Ves povojni čas živim daleč izven rojstnega kraja, pa imam le enkrat — dvakrat na leto priložnost, da ga obiščem. To pa ni dovolj, da bi bil na tekočem z dogajanjem v Žireh.

Že vrsto let sem zvesti bralec vašega lista. Razumljivo je, da me bolj kot tehnološki problemi Alpine zanimajo ostale novice iz Žirov. Všeč mi je tudi rubrika »Naši rojaki«, ki piše o Žirovcih, ki živijo izven domačega kraja.

Po žirovski tradiciji sem se tudi jaz v svojem 15. letu v jeseni leta 1939. opredelil za čevljarški poklic — poklic očeta in brata. Neposlušne lesene »cveke« sem zabijal v podplate »šihovcev« v Postolarski zadrugi nekaj več kot tri leta. V času mojega vajeništva je zadruga, ki že pred vojno ni imela slovenskega imena postala Schuhgenossenschaft Sairach. Še vedno imam med svojimi dokumenti spravljeno spričevalo (gesellenprüfung-Zengnis), na katerem piše, da sem 28.1.1943 postal Sechsmacher. Polagal sem pri Kreishandwerk-schaftu v Kranju. Nikoli pozneje nisem preverjal veljavnosti tega dokumenta.

Čeprav so to bili težki časi, me nanje veže veliko spominov, posebno na moje tovariše: Leandra Mlinarja, Franca Žaklja (Balantovega), Janeza Srliča in Janeza Govekarja, ki so ta leta presedeli skupaj z menoj na nizkih čevljarških stolčkih za istim »beštrtom«. Vsi smo z občudovanjem spremljali hrabre akcije gorenjskih partizanov. Radi smo zapeli katero partizansko. Ko je leta 1943. prišel čas odločitve — ali v nemško vojsko, ali v partizane — vsi smo bili odločni: če je treba umreti, umrli bomo kot partizani. To žal niso bile le fraze. Oba Janeza in Franc so padli že leta 1943. Leander pa zgodaj pomladi 1944. Le jaz sem imel srečo. Res lahko rečem, da sem imel srečo,

saj sem kot kurir, borec Vojkove brigade in pozneje, obveščevalni oficir pri Obveščevalnem centru XXXI. divizije preživel dosti kritičnih trenutkov, kjer možnosti, da ostanem živ niso bile velike.

Zadnje mesece vojne sem kot obveščevalni oficir delal v okolici Žirov. Več kot pol leta je bila naša baza na Pepli nad Lednico. Le ob vdorih sovražnika smo se umaknili. Za take slučaje smo nad Jarčo dolino imeli skupaj s terenci dobro maskiran bunker. Njegovo zaščito smo Ciril Eniko, Franc Groselj in jaz poiskali le med zadnjo ofenzivo aprila 1945. 13. aprila so nas odkrili. Veliko sreče smo imeli in zelo prisebni smo morali biti, da smo si z orožjem izsilili izhod iz obkoljenega bunkerja.

Po demobilizaciji sem se izneveril žirovski čevljarški tradiciji. Vključil sem se v Strojno kmetijsko šolo na Verdu in kasneje v Zvezno srednjo strojno-kmetijsko šolo v Vinkovcih. Po končani srednji šoli sem ostal kot strokovni učitelj na isti šoli.

V tem času sem se poročil in se s tem še bolj povezal na novo okolje. Po štirih letih dela sem se odločil za študij na Višji pedagoški šoli v Ljubljani. Po končanem študiju sem dobri dve leti poučeval matematiko na Tolminski gimnaziji. Čeprav mi je v tem času Tolmin prirastel k srcu, so vezi, ki so mene in družino vlekli v Slavonijo bile močnejše, pa smo se leta 1958. vrnili v Vinkovce.

Že precej čez 20 let poučujem matematiko na srednji tehniški šoli kovinarske, elektro in gradbene stroke v Vinkovcih. Matematika je tudi tukaj eden od težjih srednješolskih predmetov, učenci pa pogosto ne dovolj motivirani. Posledica je slab uspeh in obilje »cvekov«.

Se nekaj let je ostalo do upokojitve, vendar Slavonije verjetno ne bom zapustil za stalno, čeprav oba otroka živita v Sloveniji. Hčerka je kot farmacevtka zaposlena v Novem mestu, sin pa kot gradbeni inženir v Ljubljani.

Taka je torej moja življenjska zgodba. Življenje me je odneslo daleč od rojstnega kraja, vendar, niti čas, niti oddaljenost ne bosta nikoli potrgala vseh niti, ki me vežejo na domači kraj.

Kaj naj dodamo? Pismo je dovolj zgovorno...

Nejko Podobnik

To je naš kraj

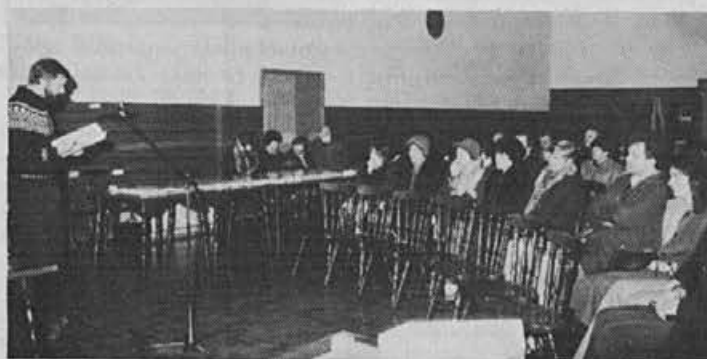
To je naš kraj

To je naš kraj

Ob kulturnem prazniku

Na občnem zboru DPD Svoboda je spregovoril predsednik društva Anton Žibert.

V okviru tedna kulture so se predstavili tudi žirovski pesniki. Pred nastopom je spregovoril glavni organizator kulturnega tedna Miha Naglič.

Letos smo v Žireh praznovali slovenski kulturni praznik drugače kot doslej. Namesto običajne proslave smo pripravili celo vrsto prireditev — nekakšen kulturni teden.

V teh dogajanjih so bili poleg nekaterih gostov vključeni skoraj vsi dejavniki kulturnega življenja v Žireh:

Delavsko prosvetno društvo Svoboda z ženskim pevskim zborom, literarno, dramsko, likovno in kinosekcijo; Godbeno pevsko društvo Alpina z moškim pevskim zborom in pihalnim orkestrom, Moški pevski zbor podjetij Žiri, Muzejsko društvo, fotosekcija Planinskega društva Žiri, združenje umetnikov občine Škofja Loka — podobor Žiri, Knjižnica Ivana Tavčarja — izposojevališče Žiri,

Glasbena šola Škofja Loka — oddelek Žiri in kulturna redakcija Radia Žiri, ki je o dogajanjih vseskozi poročala.

Pregled prireditev

Najprej je izšla druga številka **Žirovskega občasnika**, ki ga izdaja literarna sekcija Svobode. Osrednja tema številke, ki sicer prinaša aktualne, leposlovne in zgodovinske zapise, je osnutek žirovske krajevnne bibliografije (pisanja o Žireh). Ta zajetni seznam tiskov in rokopisov je v okviru kulturnega tedna doživel tudi svojo čutno-nazorno predstavitev. V dvorani prenovljenega družbenega doma Partizan smo namreč postavili razstavo **Literarna podoba Žirov**, ki je prikazala del v bibliografiji zajetega gradiva.

Ob razstavi so se zvrstile še druge kulturne prireditve. Ob otvoritvi je nastopila vodilna slovenska harfistka Pavla Uršič, pripravili smo večer žirovske poezije v izvedbi recitatorjev Kluba študentov Poljanske doline in še občni zbor DPD Svoboda, ki se je v preteklem letu uspela spet postaviti na noge.

Vsa ta dejanja so bili prvi koraki v udejanjanju zamisli, da bi lepo in akustično dvorano

Partizana z manjšimi tehničnimi dopolnitvami spremenili iz družabnega tudi v razstavni in koncertni prostor.

Tako bi najhitreje našli primeren prostor za del kulturnih dejavnosti, ki bi drugače morale čakati na prenovi kinodvorane in spremnih prostorov. Pa tudi kinodvorana v tem tednu ni samevala. Na oder smo postavili Ingoličovo »Tajno društvo PGC«, predvajali večer slovenskih kratkih filmov in poslušali samostojni koncert **Tomaža Domiclja**. Vse te dobre prireditve pa so bile razmeroma slabo obiskane in tako niso v celoti dosegle svojega namena.

Od vsega naštetega sta bili najbolj obiskani literarna razstava (približno 700 obiskovalcev) in občni zbor Svobode, kar izkazuje znova pridobljeno delovno moč društva.

Inventura dela v preteklem letu je uspešna, načrti so ambiciozni. Udejanjiti jih bo mogoče le v sodelovanju z vsemi drugimi kulturnimi dejavniki v kraju in občini ter ob podpori združenega dela — kultura se mora izkazovati tudi v gospodarstvu in v družbenem življenju sploh, in ne le kot včasih mislimo, v zanje rezerviranih prostorih.

Miha Naglič

Tekmovali smo s Triom

REZULTATI

tekmovali v veleslalomu med ALPINA ŽIRI in TRIO TRŽIČ

ŽENSKES NAD 30 LET A

1. Čar Anica,	Alpina	50,71
2. Podobnik Stana,	Alpina	53,45
3. Stucin Helga,	TRIO	1.07,80
4. Bahun Marija,	TRIO	1.09,02
5. Ulčnik Majda,	TRIO	1.09,70

ŽENSKES DO 35 LET B

1. Kavčič Anuška,	Alpina	47,74
2. Kavčič Helena,	Alpina	47,80
3. Andreuzzi Milka,	Alpina	48,22
4. Hladnik Mojca,	TRIO	50,34
5. Mlinar Vida,	Alpina	50,54

MOŠKI NAD 45 LET A

1. Burnik Alojz,	Alpina	42,03
2. Perko Janez,	TRIO	43,15
3. Podobnik Alojz,	Alpina	44,70
4. Podobnik Milan,	Alpina	46,20
5. Bahun Anton,	TRIO	50,21

MOŠKI OD 35—45 LET B

1. Podobnik Rado,	Alpina	40,84
2. Čar Stane,	Alpina	42,09
3. Kosmač Peter,	Alpina	44,33
4. Keppic Milan,	TRIO	46,60
5. Oman Vinko,	TRIO	49,31

MOŠKI DO 35 LET C

1. Komac Franc,	TRIO	38,88
2. Zupan Erik,	TRIO	39,70
3. Erznožnik Ciril,	Alpina	39,95
4. Krolnik Drago,	Alpina	40,15
5. Pišljak Zdravko,	Alpina	40,41

PRVI TRIJE REZULTATI

»ALPINA«

1. Erznožnik Ciril	39,95
2. Krolnik Drago	40,15
3. Pišljak Zdravko	40,41
	120,47

PRVI TRIJE REZULTATI

»TRIO«

1. Komac Franc	38,88
2. Zupan Erik	39,70
3. Eigner Marjan	40,48
	119,06

Za mrliško vežico so darovali

1. Peter Jereb, Nova vas 66 ob smrti prijatelja Jakoba Podobnika — 500.— din
2. Štefanija Gluhododov, Žiri — 1000.— din
3. Sodelavci Radia Žiri ob smrti Vinka Mlinarja — 500.— din.

»DELO-ZIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23. n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Ra-

do Kavčič, Anton Eniko, Srečko Erznožnik, Ivan Reven, Mišo Čepplak, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik glavni in odgovorni urednik.

Izhaja mesečno, naklada 2000 izvodov. Fotografije Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj.